

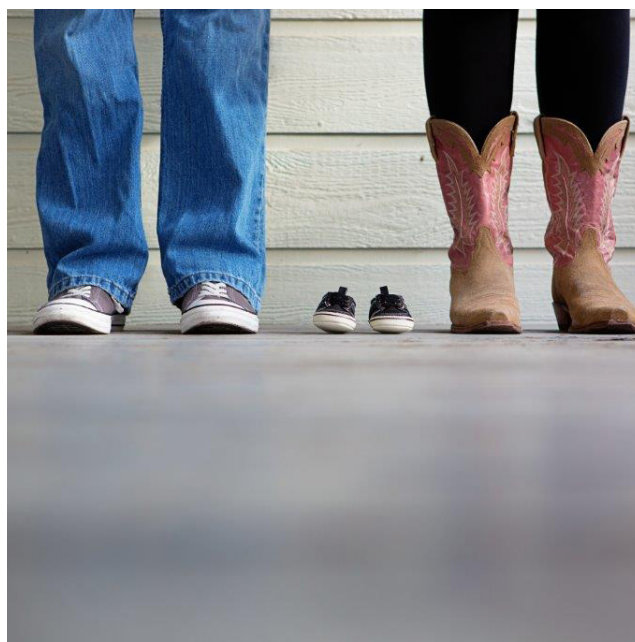


GGD

Rotterdam-Rijnmond

# Nu Niet Zwanger

September 2018



## Een persoonlijk gesprek met kwetsbare mensen over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie

*Angelique is 25 jaar en heeft een licht verstandelijke beperking. Zij heeft drie kinderen en de vierde is op komst. Na haar eerste kind heeft ze verschillende pogingen gedaan een nieuwe zwangerschap te voorkomen. Maar iedere keer als het anticonceptiemiddel bij de apotheek klaar lag had ze geen geld. Had ze het geld eenmaal bij elkaar, bleek ze opnieuw zwanger.*

Voor mensen die te maken hebben met een verslaving, illegaliteit, verstandelijke beperking of andere (psychiatrische) problemen kan de geboorte van (meer) kinderen de problemen verergeren.

Nu Niet Zwanger wil (potentiële) ouders en hulpverleners bewust maken van de kwetsbare situatie en de mogelijke gevolgen van een (volgende) zwangerschap. Door het bieden van maatwerk kan de cliënt de juiste ondersteuning krijgen die past bij de situatie. Als hulpverleners het gesprek aangaan over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie krijgen (potentiële) ouders de kans afwegingen te maken over hun huidige situatie en kunnen zij tot een vrijwillige en gemotiveerde anticonceptiekeuze komen. Om zo ongeplande en ongewenste zwangerschappen in deze fase van hun leven te voorkomen.

## Samen verantwoordelijk

In de praktijk blijkt dat niet alle hulpverleners het eenvoudig vinden om over de onderwerpen kinderwens, seksualiteit en anticonceptie in gesprek te gaan met hun cliënten. Ook voelen zij zich niet altijd verantwoordelijk. Nu Niet Zwanger wil hulpverleners, die in contact staan met kwetsbare cliënten, ervan bewust maken dat zij hun verantwoordelijkheid nemen en in gesprek gaan met hen. Het projectteam begeleidt en ondersteunt hulpverleners om deze onderwerpen bespreekbaar te maken. Hierdoor kunnen gecompliceerde zwangerschappen, prenatale beschadiging, postnataal toezicht, uithuisplaatsing en verder leed voor ouders en kind worden voorkomen.

*Laetitia is alleenstaand en heeft twee kleine kinderen. Zij wil wel anticonceptie gebruiken maar heeft zoveel aan haar hoofd dat het er niet van komt een afspraak bij de huisarts te maken. Als die afspraak eenmaal wel is gemaakt blijkt het recept ophalen voor haar een stap teveel. Meegaan naar de apotheek, de anticonceptie betalen en ook de begeleiding tot de plaatsing is gebeurd, zijn nodig om te zorgen dat Laetitia de gekozen anticonceptie ook daadwerkelijk gebruikt.*

## Hoe werkt het?

- Het projectteam Nu Niet Zwanger traint medewerkers van hulpverleningsorganisaties tot aandachtsfunctionaris, verzorgt interviews, bijscholingen en moreel beraad om ze zo te ondersteunen in hun rol.
- Indien nodig gaat het projectteam mee naar cliënten in het kader van "training on the job"

- Aandachtsfunctionarissen trainen hun collega's zodat de methodiek binnen de hulpverleningsorganisaties wordt geïmplementeerd en vormen zo een stevig netwerk rondom kwetsbare cliënten.
- Een aandachtsfunctionaris legt proactief en persoonlijk contact met de kwetsbare cliënten. Bespreekt kinderwens, seksualiteit en de (on)mogelijkheden om nu zwanger te worden.
- Cliënten kiezen vrijwillig voor passende anticonceptie. De aandachtsfunctionaris begeleidt de cliënt hierin en kan zo nodig opschalen naar het projectteam Nu Niet Zwanger voor aanvraag van financiële ondersteuning of inzet van het netwerk voor het plaatsen van anticonceptie.
- De cliënt wordt begeleid tot en met de plaatsing van de anticonceptie en zo nodig ook daarna. Indien gewenst kan de cliënt ook worden opgeschaald voor follow up. Zo kunnen zij op tijd herinnerd worden om de anticonceptie te vervangen of kan het gesprek opnieuw worden aangegaan over een eventuele kinderwens.

#### Wat levert het op?

- Goede voorlichting en kennis over anticonceptie, zowel bij de doelgroep als bij de hulpverlening.
- Bewustwording onder hulpverleners dat het structureel bespreekbaar maken van 'kinderwens, seksualiteit en anticonceptie', onderdeel is van de zorg voor kwetsbare cliënten.
- Door de persoonlijke benadering ervaart de doelgroep dat er aandacht is voor hun problemen. Ze worden gehoord en begeleid totdat anticonceptie gerealiseerd is.
- De intensieve samenwerking tussen hulpverleners zorgt voor een sluitend 'vangnet' rondom het voorkomen van ongeplande en ongewenste zwangerschap.
- Het programma is succesvol: ruim 80% van de deelnemers gaat vrijwillig over op anticonceptie.
- De kwaliteit van leven van de betrokken ouders en hun familie verbetert; het voorkomt veel persoonlijk leed.

#### Informatie voor huisartsen, verloskundigen en gynaecologen

Als huisarts, verloskundige of gynaecoloog kunt u direct contact opnemen met het projectteam Nu Niet Zwanger als u een patiënt wilt aanmelden voor ondersteuning en/of financiering van anticonceptie. Vaak zijn er meerdere gesprekken nodig om tot adequate anticonceptie over te gaan. Het projectteam Nu Niet Zwanger kan na aanmelding contact opnemen met uw patiënt en gaat op huisbezoek. Als uw patiënt al bereid is om anticonceptie te gaan gebruiken, maar hiertoe niet de financiële middelen heeft kan dit vanuit het projectgeld van Nu Niet Zwanger betaald worden.

Voor het plaatsen van anticonceptie werkt het projectteam samen met huisartsen en verloskundigen. Ook is er een samenwerkingsverband met een aantal ziekenhuizen om sterilisaties uit te voeren.



NU NIET  
ZWANGER

#### Meer weten?

Wilt u meer weten over het project Nu Niet Zwanger, neem dan contact op met de aandachtsfunctionaris binnen uw instelling. Wanneer er nog geen aandachtsfunctionaris is binnen uw instelling, of u werkt niet binnen een instelling maar wel met deze doelgroep, neem dan contact op met het projectteam Nu Niet Zwanger via [nunietzwangermo@rotterdam.nl](mailto:nunietzwangermo@rotterdam.nl)

Het team Soa en Seksualiteit van de GGD Rotterdam-Rijnmond voert het project Nu Niet Zwanger uit in opdracht van de gemeente Rotterdam.